

Historia i działalność straży pożarnych z Gminy Cieszanów

Charakterystyka działalności OSP Cieszanów

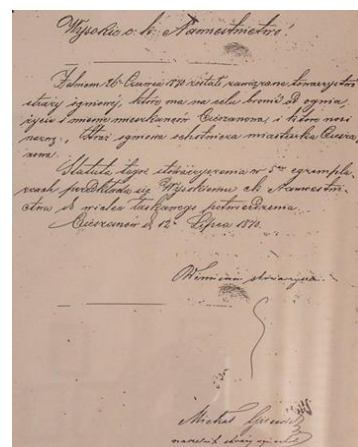
Historia i organizacja OSP w gminie Cieszanów i w powiecie lubaczowskim

Pierwsza ochotnicza straż pożarna została powołana w Krakowie z inicjatywy hr. Adama Potockiego w 1865 r., następna w Tarnowie – 1865 r., w Wadowicach -1867 r., w Mielcu, Stanisławowie i Lwowie – 1868 r., w Bochni i Strzyżowie – 1869 r., w Przeworsku i Żywcu – 1871 r. oraz w Wieliczce i Rzeszowie – 1872 r.

W Galicji pierwsze kroki do utworzenia Związku poczyniono na zjeździe delegatów straży w Wieliczce w 1872 roku. Namiestnictwo Galicji wyraziło zgodę na powstanie w 1873 r. Krajowego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych w Królestwie Galicji i Lodomerii w Wielkim Księstwie Krakowskim.

Jednostki OSP na terenie Gminy Cieszanów powstawały:

- OSP Cieszanów – 12.07.1870 r.
- OSP Niemstów – 1886 r.,
- OSP Dachnów – 1918 r.,
- OSP Nowe Sioło – w 1906 r.,
- OSP Chotylub – 1923 r.,
- OSP Nowy Lubliniec – 1949 r.,
- OSP Folwarki – w 1910 r.,
- OSP w Kowalówce – Żukowie – w lipcu 2009 r.,

Historia OSP w Cieszanowie

OSP w Cieszanowie powstała 12.07.1870 r. i należy do najstarszych w Polsce. W chwili powołania liczyła 24 członków. Aktywnie uczestniczyła w gaszeniu pożarów, które ze względu na drewnianą zabudowę dachy kryte słomą zdarzały się z dużą częstotliwością. Swoja sprawność i dobre przygotowanie wykazała w 1889 r., kiedy to w Cieszanowie wybuchło kilka poważnych pożarów. Tylko w dniu 21 maja 1889 r. ogień strawił 122 budynki, w tym 64 mieszkalne. Do wybuchu I wojny światowej straż rozwijała się dynamicznie. Czteroletni okres wojny zahamował ten rozkwit, szczególnie z powodu mobilizacji do wojska lub wstępowania do legionów wielu strażaków. Po I wojnie nastąpiła spontaniczna reaktywacja straży. W uznaniu zasług i umiejętności cieszanowskich strażaków byli oni powoływani na szkolenia do Lwowa, a początkiem lat 30-tych otrzymali nowoczesną pompę spalinową „Leopolia”.

Okres II wojny światowej to udział strażaków najpierw w wojnie obronnej, później na różnych frontach. Jeden z druhów walczył pod Monte Cassino, a po powrocie z wojny został długoletnim naczelnikiem OSP.

Wkrótce po zakończeniu II wojny światowej, na mocy zarządzenia Ministra Administracji Publicznej z 30 września 1945 roku reaktywowano Związek Straży Pożarnych RP. Jego działalność została oparta na międzywojennej ustawie z roku 1934. Ochrona przed pożarami i innymi klęskami. Wraz z powołaniem w lutym 1946 roku Tymczasowego Zarządu Przemysłowego Związku Straży Pożarnych RP przystąpiono do odbudowy wojewódzkich i powiatowych struktur Związku. Po powołaniu do życia 28 grudnia 1956 roku nowego organu koordynującego działalność straży pod nazwą: Związek Ochotniczych Straży Pożarnych, zaczął następować systematyczny wzrost sprawności i gotowości bojowej ochotniczych straży pożarnych. Następowало także unowocześnianie sprzętu gaśniczego i zastępowanie drewnianych obiektów strażackich murowanymi, wielofunkcyjnymi domami strażaka. Rozpoczęto organizowanie gminnych zawodów sportowo pożarniczych oraz współzawodnictwa między jednostkami w gminie i województwie.

Skuteczność działania całej jednostki i aktywność miejscowych strażaków została nagrodzona przyznaniem w 1955 r. pierwszego w powiecie samochodu strażackiego i zatrudnieniem etatowego kierowcy. W 1961 r. został zaadaptowany budynek, w którym mieściły się: garaż, warsztat i mieszkanie dla kierowcy. W 1978 r. po trzech latach budowy oddana została nowa remiza, w której mieszczą się garaże pojazdów bojowych, pomieszczenia dla kierowców i strażaków, świetlica i biuro OSP.

W roku 1975 wprowadzono dwustopniowy podział administracyjny kraju, połączony z likwidacją powiatów i utworzeniem 49 województw. Spowodowało to konieczność zmian m.in. struktur organizacyjnych powstałego w 1956 roku Związku Ochotniczych Straży Pożarnych. Działalność ogniw Związku oparto o statut Związku OSP z 18 marca 1976 roku. Opracowany on został na podstawie ustawy z 12 czerwca 1975 roku o ochronie przeciwpożarowej oraz wytyczne komendanta głównego Straży Pożarnych z 14 stycznia 1976 roku, zalecające jedność działania pomiędzy strażactwem ochotniczym i zawodowym.

W 1991 roku po raz pierwszy po II wojnie światowej, odbyły się wolne i demokratyczne wybory do Sejmu I kadencji III Rzeczypospolitej. W związku z tymi wydarzeniami nadszedł również czas na gruntowne zmiany organizacyjne w strukturach ochotniczych straży pożarnych. Obradujący w kwietniu 1992 r. IX Krajowy Zjazd Związku Ochotniczych Straży Pożarnych przyjął nowy statut oraz uchwalił nazwę: Związek Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej. Strażackim sztandarom przywrócono symbole patriotyczne i religijne, jakie miały przed II wojną światową. Przywrócono publiczny kult patrona strażaków, św. Floriana. Na głowach strażaków pojawiły się czapki rogatywki.

Władze Państwowej Straży Pożarnej i Związku OSP Rzeczypospolitej Polskiej doceniając wyszkolenie i zaangażowanie cieszanowskich strażaków w 1995 r. włączyły jednostkę do Krajowego Systemu ratowniczo-gaśniczego. Od tego czasu strażacy biorą czynny udział nie tylko w akcjach gaśniczych, ale również w szeroko pojętych działaniach ratowniczych: ratownictwa drogowego, medycznego, likwidowanie klęsk żywiołowych.

W r. 2000 odbyły się obchody jubileuszowe z okazji 130-rocznicy powstania jednostki. OSP otrzymała wówczas nowy sztandar.

Historia OSP w Niemstowie

Ochotnicza Straż Pożarna w Niemstowie powstała w 1886 r.

Pierwsze zorganizowane inicjatywy związane z zapobieganiem pożarów we wsi pojawiają się w I połowie XIX w. z dokumentów wynika, że w 1833 r. pełniona była we wsi straż nocna. Informacja ta pojawia się także w roku 1845. Było to zgodne z wymogami jakie stawiało rozporządzenie gubernialne z 4 grudnia 1824 roku, dotyczące ochrony przeciwpożarowej *„stróże nocni lub ludzie do strzeżenia domów w nocy ustanowieni od św. Michała do Wielkiejnocy od godz. 9 w nocy aż do 4 z rana, a od Wielkiejnocy do św. Michała od godz. 10 w nocy aż do 3 z rana, na straży zostać powinni. Stróże nocni powinni na wsi ustawicznie tam i na powrót chodzić i bezustannie na ogień uważać”*.

Jeszcze przed 1854 rokiem na terenie wsi znajdowały się dwa duże zbiorniki wodne o regularnych kształtach służące jako zapas wody do gaszenia zaistniałego pożaru. Obowiązek taki nakładał patent cesarski z 28 lipca 1786 r. *„po takich wsiach, gdzie mało wody jest, sadzawki do pławienia koni i doły na wodę, na odpowiednich niskich miejscach zrobione i przez nazbieraną deszczową wodę, w pełności utrzymywane być mają”*.

Działania te doprowadziły do powstania Pogotowia Pożarnego zorganizowanego na wzór już istniejącego pogotowia w sąsiednim powiecie sokalskim.

Konieczność założenia Straży Pożarnej była nieodzownym elementem funkcjonowania wsi, gdyż w pamięci pozostawał pożar z 1842 roku, który strawił znaczną jej część. Był to najdotkliwszy pożar, zapamiętany i przekazywany ustnie z pokolenia na pokolenie. W relacji mieszkańców, swój początek miał w miejscu naprzeciw obecnej remizy strażackiej i szybko się rozprzestrzenił w kierunku zachodnim. Rozprzestrzenianiu się pożaru sprzyjała zwarta drewniana zabudowa, pokryta strzechą oraz silny wschodni wiatr. Mimo gorliwej postawy wobec żywiołu, pożar gwałtownie się rozszerzał. Pożar został powstrzymany w pobliżu zabudowań znajdujących się naprzeciw drogi wjazdowej do Niemstowa od strony Cieszanowa. Mieszkańcy na pamiątkę tego zdarzenia wymurowali kapliczkę, a w jej wnętrzu umieścili figurę św. Floriana. Jak wynika z analizy gęstości zabudowy na podstawie mapy katastralnej, ta część wsi jeszcze do 1854 roku w pełni nie odbudowała się.

Pierwsze udokumentowane relacje o działalności już straży pożarnej dotyczą jej udziału z jedną sikawką w gaszeniu pożaru Cieszanowa. Było to 21 maja 1889 r.

W okresie międzywojennym straż na nowo musiała się organizować, ponieważ miejscowość znajdowała się w bezpośrednim zasięgu działań wojennych. Część strażaków w trakcie wojny została zmobilizowana a jej drobny majątek zaginął. Druga wojna św. zahamowała rozwój straży pożarnej. Drewniana remiza strażacka

mieszcząca się obok świątyni została częściowo spalona a wraz z nią dokumentacja straży. Sprzęt gaśniczy zachował się.

Reaktywowanie straży po wojnie było konieczne ze względu na pożary które powstawały w wyniku działalności na tym terenie UPA. Nastąpiło to w 1947 r. Duże zasługi w reaktywowaniu straży mieli Kowal Tadeusz i Wyrwa Adolf. W okresie powojennym oprócz gaszenia pożarów straż podejmowała szerokie działania profilaktyczno-zapobiegawcze, m.in. pokazy sprzętu, ćwiczeń a także podnoszenia własnej sprawności bojowej poprzez uczestnictwo w kursach: naczelników, dowódców sekcji, instruktorów

środowiskowej propagandy przeciwpożarowej.

W latach 1974-1977 trwała budowa z prawdziwego zdarzenia remizy strażackiej, w budowie której czynny udział brali strażacy: Kowal Jan, Kurdziel Jan, Nowak Bolesław, Pacholek Józef, Sitarz Józef s. Józefa, Sitarz Józef s. Władysława, Skiba Józef, Wyrwa Adolf, Zadworny Adam, Zadworny Franciszek, Zadworny Władysław s. Jana, oraz nie będący członkami straży Feliks Skiba i Józef Sikora. Po wybudowaniu remizy postulowano o przydział samochodu. Od 1983 r. strażacy do pożarów wyjeżdżali przyczepą transportową którą sami przystosowali na potrzeby straży: zabudowując ją z wydzielaniem części na sprzęt i dla strażaków. W 1998 r. władze gminy widząc szerokie zaangażowanie tutejszej Ochotniczej Straży Pożarnej w działalność statutową zakupiły używany samochód Żuk, a w 2005 r. używany średni samochód na podwoziu Stara 266.

Straż jako jedyna organizacja społeczna w Niemstowie odegrała i odgrywa rolę czynnika inspirującego i organizującego środowisko w zakresie działalności społecznej i kulturalno oświatowej. Uspołecznienie strażaków sięga dużo dalej niż uczestnictwo w wyżej opisanej działalności. Byli oni inicjatorami budowy wspomnianej już remizy strażackiej, basenu przeciwpożarowego znajdującego się na placu za remizą.

Nie będzie w tym stwierdzeniu żadnej przesady, że na terenie Niemstowa wszystkie znaczące inwestycje rozpoczynane były z inicjatywy strażaków. Wyróżnili się oni przy budowie wodociągu, gazociągu, szkoły, sieci kanalizacyjnej wraz z oczyszczalnią ścieków, telefonizacji.

W 2001 r. z okazji 115 rocznicy jej powstania strażacy wykonali remont kapitalny remizy i wydali monografię: „Niemstów - zarys dziejów wsi i ochotniczej straży pożarnej”. W tym czasie został ufundowany sztandar.

Strażacy ciągle podnoszą kwalifikacje, uczestnicząc w szkolenia organizowanych przez Państwową Straż Pożarną. W jednostce daje się zaobserwować ciągłość pokoleniową w przynależności do straży.

Od momentu powstania Zarządu Miejsko-Gminnego ZOSP RP nasi druhowie pełnili i pełnią odpowiedzialne funkcje w jego strukturze organizacyjnej.

Wśród strażaków są: rolnicy, robotnicy, nauczyciele, urzędnicy. Aktualnie straż liczy 49 członków.

W dniu 29 maja 2008 r. Ochotnicza Straż Pożarna w Niemstowie została włączona do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego.

Od grudnia 2008 r. w jednostce działa Centrum Kształcenia w ramach Wioski internetowej. Jednostka posiada stronę internetową.

Charakterystyka OSP w Cieszanowie

Ochotnicza Straż Pożarna w Cieszanowie działa w formie stowarzyszenia zarejestrowanego w rejestrze stowarzyszeń Krajowego Rejestru Sądowego przez Sąd Rejonowy w Rzeszowie, Wydział XII Gospodarczy, pod nr 0000276829.

REGON: 651425439

NIP: 7931473419

Podstawą działania OSP jest Statut stowarzyszenia.

Organami OSP w Cieszanowie są:

- Zarząd – OSP reprezentuje Prezes Zarządu, który kieruje całokształtem prac Zarządu. Umowy, akty, pełnomocnictwa i dokumenty finansowe podpisuje Prezes Zarządu lub wiceprezes i skarbnik;

- komisja rewizyjna – będąca wewnętrznym organem nadzoru;
- walne zgromadzenie członków.

Nadzór nad Stowarzyszeniem prowadzi Starosta Lubaczowski.

Celami funkcjonowania OSP w Cieszanowie są:

- prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z innymi instytucjami i stowarzyszeniami,
- branie udziału w akcjach ratowniczych przeprowadzanych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz innych klęsk i zdarzeń,
- informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych oraz sposobów ochrony przed nimi,
- rozwijanie wśród członków OSP kultury fizycznej i sportu oraz prowadzenie działalności kulturalno-oświatowej i rozrywkowej,
- uczestniczenie i reprezentowanie OSP w organach samorządowych i przedstawicielskich,
- wykonywanie innych zadań wynikających z przepisów o ochronie przeciwpożarowej oraz statutu OSP w Cieszanowie.

OSP w Cieszanowie liczy 77 członków (zwyczajni, czynni) oraz 1 członka wspierającego i 14 członków honorowych. Ponadto funkcjonuje Młodzieżowa drużyna Pożarnicza (20 osób). Wszyscy członkowie czynni ukończyli szkolenie podstawowe organizowane przez KP PSP w Lubaczowie; jednostka posiada także wyszkolonych dowódców, ratowników medycznych, ratowników technicznych, kierowców, pilarzy (i inne specjalistyczne). Jest jedną z dwóch jednostek w gminie Cieszanów włączonych do KSRG. Posiada strażnicę murowaną z garażem na 2 samochody. Obiekt jest wyposażony w ogrzewanie centralne.

, należy do kategorii II jednostek operacyjno technicznych zgodnie z uchwałą nr 144/25/2005 Prezydium Zarządu Głównego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 19 grudnia 2005 r., w sprawie kategoryzacji jednostek operacyjno-technicznych ochotniczych straży pożarnych i wzorcowego regulaminu organizacyjnego tych jednostek oraz uchwałą nr 1/2009 Zarządu OSP w Cieszanowie z dnia 5 października 2009 r. Jednostka II kategorii ma obowiązek podejmować działania:

- ratownicze podczas pożarów,
- ratownictwa technicznego i komunikacyjnego,
- ratownictwa medycznego,
- działania zabezpieczające,
- ratownictwo podczas innych miejscowych zagrożeń.

Jednostka jest zdolna do podjęcia w czasie dysponowania do 5 min. n/w działań:

- 1) działania ratownicze w czasie pożarów,
- 2) udzielanie zgodnie z obowiązującymi procedurami pierwszej pomocy medycznej,
- 3) czynności zabezpieczające w czasie innych działań ratowniczych.

JOT w sile sekcji z własnym obszarem chronionym obejmującym teren gminy, na polecenie dyspozytora – działania na terenie całego kraju.

Jednostka posiada:

INNY SPRZĘT:

Jednostka posiada również drobne wyposażenie dla osób uczestniczących w akcjach ratowniczych, wymaganych zgodnie z uchwałą nr 124/22/2005 Prezydium Zarządu Głównego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 28 czerwca 2005 r., w sprawie normatywnego wyposażenia ratowników ochotniczych straży pożarnych (w tym między innymi: ubrania specjalne i koszarowe, rękawice, buty, hełmy, toporki, latarki, opatrunki osobiste). Sprzęt ten jest w znacznym stopniu zużyty i wymaga pilnej wymiany.

Charakterystyka OSP w Niemstowie

Ochotnicza Straż Pożarna w Niemstowie działa w formie stowarzyszenia zarejestrowanego w rejestrze stowarzyszeń Krajowego Rejestru Sądowego przez Sąd Rejonowy w Rzeszowie, Wydział XII Gospodarczy, w dniu 4.01.2002 r., pod nr 0000069159.

REGON: 651425540

NIP: 7931473460

Podstawą działania OSP jest Statut z dnia 24.03.1989 r. (zmiana 6.01.2001 r.).

Organami OSP w Niemstowie są:

- Zarząd – 7 osobowy; OSP reprezentuje Prezes Zarządu, który kieruje całokształtem prac Zarządu. Umowy, akty, pełnomocnictwa i dokumenty finansowe podpisuje Prezes Zarządu lub wiceprezes i skarbnik;
- komisja rewizyjna – będąca wewnętrznym organem nadzoru (4 osobowa);
- walne zgromadzenie członków.

Nadzór nad Stowarzyszeniem prowadzi Starosta Lubaczowski.

Celami funkcjonowania OSP w Niemstowie są:

- prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom oraz współdziałanie w tym zakresie z innymi instytucjami i stowarzyszeniami,
- branie udziału w akcjach ratowniczych przeprowadzanych w czasie pożarów, zagrożeń ekologicznych związanych z ochroną środowiska oraz innych klęsk i zdarzeń,
- informowanie ludności o istniejących zagrożeniach pożarowych i ekologicznych oraz sposobów ochrony przed nimi,
- rozwijanie wśród członków OSP kultury fizycznej i sportu oraz prowadzenie działalności kulturalno-oświatowej i rozrywkowej,
- uczestniczenie i reprezentowanie OSP w organach samorządowych i przedstawicielskich,
- wykonywanie innych zadań wynikających z przepisów o ochronie przeciwpożarowej oraz statutu OSP w Niemstowie.

OSP w Niemstowie liczy 46 członków (zwyczajni, czynni) oraz 9 członków honorowych. OSP posiada również kobietą drużynę pożarniczą (9 osób). Wszyscy członkowie czynni ukończyli szkolenie podstawowe organizowane przez KP PSP w Lubaczowie; jednostka posiada także wyszkolonych dowódców, ratowników medycznych, kierowców, pilarzy (i inne specjalistyczne). Jest jedną z dwóch jednostek w gminie Cieszanów włączonych do KSRG. Posiada strażnicę murowaną wymagającą rozbudowy części garażowej, suszarni węży, instalacji wewnętrznych i instalacji usuwania spalin.

Jednostka należy do kategorii II jednostek operacyjno technicznych zgodnie z uchwałą nr 144/25/2005 Prezydium Zarządu Głównego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 19 grudnia 2005 r., w sprawie kategoryzacji jednostek operacyjno-technicznych ochotniczych straży pożarnych i wzorcowego regulaminu organizacyjnego tych jednostek oraz uchwałą nr 1/2009 Zarządu OSP w Niemstowie z dnia 5 stycznia 2009 r. Jednostka II kategorii ma obowiązek podejmować działania:

- ratownicze podczas pożarów,
- ratownictwa technicznego i komunikacyjnego,
- ratownictwa medycznego,
- działania zabezpieczające,
- ratownictwo podczas innych miejscowych zagrożeń.

Jednostka jest zdolna do podjęcia nw. działań:

- działania ratownicze w czasie pożarów,
- udzielanie zgodnie z obowiązującymi procedurami pierwszej pomocy medycznej,
- czynności zabezpieczające w czasie innych działań ratowniczych.

Jednostka posiada również drobne wyposażenie dla osób uczestniczących w akcjach ratowniczych, wymaganych zgodnie z uchwałą nr 124/22/2005 Prezydium Zarządu Głównego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 28 czerwca 2005 r., w sprawie normatywnego wyposażenia ratowników ochotniczych straży pożarnych (w tym między innymi: ubrania specjalne i koszarowe, rękawice, buty, hełmy, toporki, latarki, opatrunki osobiste, szelki ratunkowe), choć jest już ono w znacznym stopniu zużyte i wymaga wymiany.